

Biuletyn

INFORMACYJNY

nr 4 GRUDZIEŃ 2016

INFORMACJE

INWESTYCJE

KULTURA

EDUKACJA

SPORT

G M I N A
T O M A S Z Ó W
M A Z O W I E C K I

Szanowni Mieszkańcy!

Przed Świętami Bożego Narodzenia oddajemy w Wasze ręce kolejny informator gminny, w którym znajdziecie informacje, w których pokazałem, z ilu źródeł zewnętrznych korzystaliśmy przy tworzeniu budżetów gminnych, szczególnie w latach 2011–2015. Podałem też przykłady inwestycji zrealizowanych w tych latach zarówno ze środków własnych, jak również środków finansowych pochodzących z programów unijnych, czy innych instytucji.

Analizując budżety ostatnich 5 lat, stwierdzam, że udało się stworzyć solidne fundamenty finansowe, które pozwalają nam na pozyskiwanie funduszy na jeszcze bardziej intensywny rozwój i poprawę życia mieszkańców. Musimy pamiętać, że cały czas jesteśmy gminą na dorobku i nie powinniśmy tylko konsumować naszych dochodów budżetowych, ale znaczną część musimy inwestować w naszą przyszłość. W tabeli nr 2 przedstawiłem obszary naszego życia, w które będziemy inwestować w latach 2016–2020. To są najważniejsze kierunki wydatków majątkowych i nie oznacza to, że nie będzie środków na mniej spektakularne inwestycje, które mają wpływ na poziom naszego życia.

W najbliższych latach będziemy starać się, aby realizowane były inwestycje związane z budową kanalizacji, przebudową dróg, zagospodarowaniem terenów rekreacyjnych, budową świetlic, chodników itp. Bardzo zależy nam, aby każda miejscowość miała udział w tym „inwestycyjnym torcie” na miarę swoich potrzeb i naszych gminnych możliwości. Chciałbym, abyście mieli na uwadze też to,

że jest to ostatnia możliwość pozyskania tak dużych pieniędzy unijnych i trzeba je maksymalnie wykorzystać. Jestem pewien, że obraliśmy dobrą drogę rozwoju i z satysfakcją mogę powiedzieć, że inni to widzą, tylko nam w gminnej współpracy trudno to zauważyć.

Jedną z ostatnich prognoz demograficznych dla woj. łódzkiego do roku 2022, pokazuje jasno, że na terenie powiatu tomaszowskiego, jesteśmy jedną gminą, gdzie będzie przybywać mieszkańców, a to oznacza, że musimy rozwijać infrastrukturę techniczną, drogi, przedszkola i szkoły, aby zachować status gminy atrakcyjnej do inwestowania i do zamieszkania. Takie działania zapewniają zwiększone dochody podatkowe w następnych latach.

Ja nigdy nie obiecywałem Wam przyszłowiowych „gruszek na wierzbie”, ale

starałem się pokazywać zasoby finansowe i związane z tym możliwości rozwojowe gminy. „Mój” pierwszy budżet na rok 2011 zakładał wydatki na poziomie 27.440.000 zł, w tym wydatki majątkowe w wysokości 5.880.000 zł. Projekt budżetu na rok 2017 zakłada wydatki w kwocie 62.500.000 zł, w tym nakłady inwestycyjne w wysokości ok. 25 mln zł. W rzeczywistości wydatki będą znacznie wyższe, gdyż dopiero po podpisaniu dwóch umów unijnych na kwotę ok. 18,6 mln zł, będziemy mogli je wprowadzić do budżetu gminy.

Nie wszystko zależy od nas (mam na myśli władze gminy), są jeszcze tzw. czynniki zewnętrzne, ale myślę, że za rok przekażę Wam równie dobre prognozy, a więc Do Siego Roku !

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia

Mieszkańcom oraz Gościom Gminy Tomaszów Mazowiecki składamy życzenia zdrowia, wszelkiej pomyślności, niepowtarzalnej atmosfery, ciepła oraz obfitości wszelkich dóbr.

Niech radość i pokój Świąt Bożego Narodzenia, poczucie prywatnego i zawodowego spełnienia towarzyszą Państwu przez cały Nowy 2017 Rok.

Przewodnicząca Rady Gminy
KRYSZYNA PIERŚCIŃSKA

Wójt Gminy
FRANCISZEK SZMIGIEL

Spotkanie w Zawadzie

26 listopada w Zespole Szkół w Zawadzie odbyło się spotkanie zorganizowane przez Wójta Gminy Franciszka Szmięglę podsumowujące okres finansowania z Unii Europejskiej w latach 2007–2013 oraz 150-lecia Kół Gospodyń Wiejskich na Ziemiach Polskich. W swoim wystąpieniu wójt w prezentacji multimedialnej przedstawił wykonane inwestycje w

tych latach oraz poniesione koszty na ich realizację. Zebrani z zaciekawieniem wysłuchali informacji i obejrzeni zaprezentowane inwestycje. Bardzo miłym punktem spotkania było uhonorowanie wszystkich Kół Gospodyń Wiejskich działających na terenie gminy z okazji obchodzonego jubileuszu 150-lecia Kół Gospodyń Wiejskich na Ziemiach

Polskich. Za pracę na rzecz środowiska lokalnego Wójt Franciszek Szmięglę wraz z Przewodniczącą Rady Gminy Krystyną Pierścińską i zastępcą wójta Sławomirem Bernackim wręczyli Paniom pamiątkowe plakiety oraz kwiaty. Dla uświetnienia uroczystości odbył się koncert zespołu wokalnego „EL Fuego”. Na zakończenie wszyscy zgromadzeni zostali zaproszeni przez panie z Koła Gospodyń Wiejskich w Zawadzie na poczęstunek.

Gmina Tomaszów Mazowiecki Jak inwestujemy?

W TIT Nr 45 z dnia 11 listopada 2016 r. ukazał się artykuł pt. „Jak inwestowaliśmy?”, w którym autor, w oparciu o pismo „Wspólnota”, analizuje wydatki inwestycyjne gmin w latach 2013–2015, kładąc szczególny nacisk na miejsca zajmowane przez gminy z powiatu tomaszowskiego. Po ukazaniu się rankingu wielu mieszkańców pytało mnie dlaczego na tyle inwestycji w gminie, w rankingu wypadamy nieznacznie?. Ja osobiście nie przywiązuję wagi do tego rankingu, ponieważ autorzy opracowania skupiają się przede wszystkim na wydatkach w infrastrukturę techniczną, tj. sieć wodociągowo-kanalizacyjną i drogi, które w budżetach gmin wiejskich

stanowią wysoki udział procentowy w wydatkach inwestycyjnych. Jak podają autorzy rankingu ważną rzeczą jest, ile środków i sił zaangażowano w poprawę życia mieszkańców. W czasie, kiedy inni budowali oczyszczalnie i sieci kanalizacyjne, my skupiliśmy się na innej infrastrukturze, gdyż nie posiadaliśmy dokumentacji technicznej, niezbędnej do ubiegania się o środki unijne. Gmina nasza (praktycznie cała) ujęta była w programie regionalnym „Pilica”. Projekt upadł, a wykonana dokumentacja projektowa nie nadawała się nawet na koncepcję do nowego programu budowy kanalizacji, w ramach dwóch aglomeracji:

- 1) Zawada na 2 tysiące RLM (równoważna liczba mieszkańców)
- 2) Tomaszów Maz. na 15 tysięcy RLM.

Trwał wyścig z czasem, żeby zdążyć z wykonaniem dokumentacji technicznej i pozyskać środki unijne. Dziś z satysfakcją mogę powiedzieć, że w ramach obu aglomeracji udało się wybudować oczyszczalnię w Zawadzie oraz ok. 60 km sieci kanalizacyjnej. Środki pieniężne zewnętrzne są istotne, ale bardzo ważne są środki własne na inwestycje. Na początku poprzedniej kadencji (2011 r.) mieliśmy bardzo mało pieniędzy na wydatki majątkowe, a jednocześnie trzeba było spłacać wcześniej zaciągnięte kredyty. Postanowiliśmy te niewielkie pieniądze pomnożyć, ale ta operacja wymagała cierpliwości ze strony radnych, wójta i mieszkańców. Dzisiaj mogę powiedzieć, że operacja się powiodła.

CIĄG DALSZY NA STR. 3

CIĄG DALSZY ZE STR. 2

Dla potwierdzenia tego faktu podam cyfry, które pokażą jak bez „piramidy finansowej” udało nam się to zrealizować. W okresie lat 2010–2015 z różnych źródeł pozyskaliśmy 32.894.253 zł (tabela nr 1) i przy środkach własnych w wysokości 12.823.293 zł zostało zrealizowanych ponad 50 różnych projektów na kwotę 45.717.546 zł.

Za pozyskane pieniądze pobudowaliśmy drogi, chodniki, oświetlenie, obiekty sportowe, domy ludowe, place zabaw, urządziliśmy tereny zielone, przeprowadziliśmy termomodernizację budynków użyteczności publicznej i budowaliśmy kanalizację. Jak wynika z zestawienia, każda złotówka z budżetu przyniosła ponad 2,5 zł środków zewnętrznych. Niestety, w rankingu „Wspólnoty” nie znalazły się pieniądze w kwocie 19.900.000 zł, których beneficjentem była spółka miejska, Zakład Gospodarki Wodno-

TABELA 1. Pozyskane środki

Lp.	Źródła pozyskania środków finansowych	Liczba projektów	Kwota w zł
1.	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich	22	6.345.958
2.	Regionalny Program Operacyjny Woj. łódzkiego	5	1.750.917
3.	Program Operacyjny Kapitał Ludzki	2	578.635
4.	Ministerstwo Sportu i Turystyki	4	652.700
5.	Urząd Marszałkowski w łodzi	3	409.140
6.	Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych	1	481.356
7.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w łodzi	10	2.586.154
8.	Program Operacyjny Pomoc Techniczna	1	54.243
9.	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko (dokumentacja)	2	135.150
10.	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko – Fundusz Spójności – są to środki unijne i własne ZGWK w Tomaszowie Maz.	3	19.900.000
Razem		53	32.894.253

-Kanalizacyjnej Sp. z o.o. W przeliczeniu na 1 mieszkańca, wydatek inwestycyjny wyniósł około 1840 zł. Gdyby to dodać

do kwoty w tabeli rankingowej, byłibyśmy znacznie wyżej.

CIĄG DALSZY NA STR. 4

PRZYKŁADY INWESTYCJI

Oczyszczalnia ścieków w Zawadzie

Smardzewice ul. Ogrodowa

Park w Smardzewicach

Plac zabaw w Twardej

CIAĞ DALSZY ZE STR. 3

Świetlica wiejska w Komorowie

Szkoła, boisko i zagospodarowanie terenu w Chorzęcinie

Park w Wąwale

Chodnik w Karolinowie

Poza inwestycjami z udziałem środków zewnętrznych realizowaliśmy sporo projektów z funduszy własnych np:

- Rozbudowa szkoły w Smardzewicach – koszt 2.009.000 zł
  - Dom Ludowy w Cieślówicach Dużych – koszt 712.000 zł
  - Ośrodek Zdrowia w Smardzewicach – koszt 1.416.000 zł
  - Dom Ludowy w Zawadzie – koszt 1.390.000 zł
  - Boisko wielofunkcyjne w Wiadernie – koszt 1.028.000 zł
  - Mieszkania komunalne w Smardzewicach – koszt 495.000 zł
  - Strażnica + ogrzewanie DL w Łazisku – koszt 508.000 zł
- (i wiele innych zadań ważnych dla poprawy życia mieszkańców).

PONIŻEJ TE WŁAŚNIE INWESTYCJE:

Zespół Szkolno-Przedszkolny SP w Smardzewicach

Zespół Szkół w Wiadernie

Dom Ludowy w Zawadzie

Strażnica OSP w Łazisku

Zespół Szkół w Komorowie

Przychodnia Rodzinna w Smardzewicach

Budynek komunalny w Smardzewicach

Plac zabaw w Cieślówicach Dużych

Wracając do rankingu, to nie o miejsce tu chodzi, ale o możliwości, jakie dają nam projekty zrealizowane, w okresie 2011–2015.

Bankowcy mówią, że pieniądź przyciąga pieniądź. Przykładem jest budowa kanalizacji i modernizacja oczyszczalni w ramach „Aglomeracji Tomaszów Maz.”. W okresie jej realizacji pracowaliśmy nad pozyskaniem środków z

następnej perspektywy finansowej UE i przygotowaliśmy 8 zadań inwestycyjnych z zakresu gospodarki wodociągowo-kanalizacyjnej na kwotę 30.437.000 zł brutto. Uzyskaliśmy dofinansowanie z Programu Infrastruktura i Środowisko w wysokości 13.700.000 zł.

Budowa kanalizacji i przebudowa wodociągów w okolicach Zalewu Sulejowskiego pozwoli nam na turystyczno-

-rekreacyjne zagospodarowanie terenów od zapory do moła włącznie. Wartość projektu to 7.187.000 zł (w tym Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie 1.792.000 zł), a dofinansowanie w kwocie 4. 900.000 zł pochodzi z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego.

CIĄG DALSZY NA STR. 6

CIĄG DALSZY ZE STR. 5

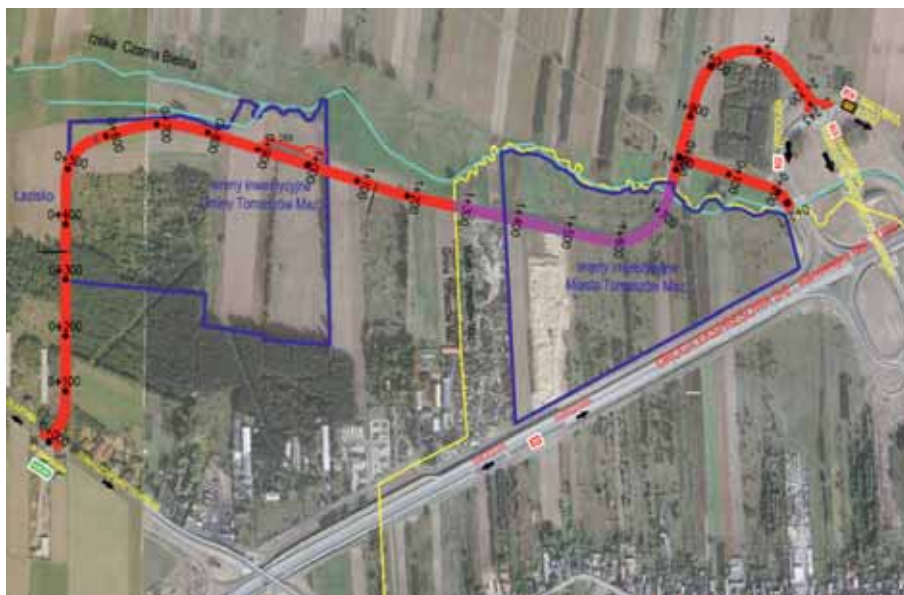
Budowa kanalizacji wokół oczyszczalni w Zawadzie i wydajne ujęcie wody w Łazisku pozwoli nam na uzbrojenie terenów inwestycyjnych w tej miejscowości.

Obecnie razem z miastem rozpoczynamy procedurę przetargową na budowę drogi dojazdowej do terenów inwestycyjnych od węzła Tomaszów Centrum (wyjazd na Łódź) do terenów inwestycyjnych miasta i gminy. Koszt drogi (wraz z mostem na Bielinie) to 19.719.000 zł, w tym z gminy 13.487.000 zł, z miasta 6.231.000 zł, a dofinansowanie odpowiednio 10.308.000 zł i 4.556.000 zł. Pieniądze pochodzą z RPO Woj. Łódzkiego.

W ostatnich 4 latach powstało ok. 60 km sieci kanalizacyjnej, która przebiega w pasach drogowych. Następne lata to będzie przebudowa i budowa dróg lokalnych i na te cele będziemy przeznaczac środki budżetowe, ale nie tylko, gdyż z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich pozyskaliśmy 2,4 mln zł (przebudowa dróg w Wąwale, Niebrowie i Chorzęcinie), a z Narodowego Programu Budowy Dróg Lokalnych na 2017 rok 1,6 mln zł (przebudowa drogi gminnej w Smardzewicach). Przygotowujemy następne projekty.

Z RPO Woj. Łódzkiego pozyskaliśmy środki w kwocie 1,3 mln zł na termomodernizację Domów Ludowych w Sługocicach, Godaszewicach, Jadwigowie i Chorzęcinie. Po wykonaniu tych 4 inwestycji prawie wszystkie (21 na 24) obiekty użyteczności publicznej będą w pełni zmodernizowane termicznie z ekologicznymi systemami ogrzewania (olejowe, gazowe i pompy ciepła). Bardzo ważnym elementem tej „układanki” budżetowej jest to, że zadłużenie na koniec 2015 r. wynosiło około 6 mln zł, co stanowi kilkanaście procent dochodów budżetu. Oznacza to, że mamy duże możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych. Dlatego nasze plany inwestycyjne na lata 2016–2020 (5 lat) zakładamy na minimum 80 mln zł.

Na 2017 rok zakładamy wydatki majątkowe na poziomie 25 mln zł, a jeszcze 5 lat temu mieliśmy takie dochody. Na co zamierzamy przeznaczyć te środki?

Droga do terenów inwestycyjnych w Łazisku**TABELA 2**

Lp.	Nazwa zadania	Kwota (zł)
1.	Budowa kanalizacji i wodociągów	35 mln
2.	Tereny inwestycyjne	15 mln
3.	Infrastruktura drogowa	15 mln
4.	Rozbudowa szkół i przedszkoli	5 mln
5.	Odnowa wsi	4 mln
6.	Tereny rekreacyjno-turystyczne	7 mln
Razem		81 mln

To są najważniejsze obszary naszych działań inwestycyjnych, ale w ramach oszczędności przetargowych i przy pozyskaniu nowych środków zewnętrznych, możliwe będą również inne, które przyczynią się do poprawy życia mieszkańców.

Przedstawiając nasze obecne dokonania i następne zamierzenia inwestycyjne używałem zwrotów typu „pozyskaliśmy”, „zrobiliśmy” itp., bo nie dokonałem tego sam, tylko zgrany zespół współpracowników, ludzi z ogromną wiedzą, bardzo dobrze przygotowanych do wykonywania swoich obowiązków. Są oni zaangażowani w to, co robią i mają świadomość, że od wspólnego wysiłku zależy poziom życia naszych mieszkańców. Dziękuję za to wszystkim, a szczególnie Referatowi Inwestycji, Zamówień Publicznych i Funduszy Europejskich

z z-cą wójta na czele. Słowa uznania i podziękowania należą się także radnym Rady Gminy, którzy (jak napisałem wyżej) byli cierpliwi, akceptowali działania wójta, przyjęli Strategię Rozwoju Gminy, którą w pełni realizujemy, a nawet jeszcze więcej.

Z treści artykułu wynika, że partnerstwa z miastem i innymi jednostkami przynoszą wymierne efekty. Budowa kanalizacji w 5 miejscowościach gminnych (I etap w ramach Aglomeracji Tomaszów Maz.) została sfinansowana ze środków unijnych i własnych beneficjenta – ZGWK, natomiast II etap (kanalizacja w Twardej, Treście, Swolszewicach Małych i Wiadernie) będziemy realizować ze środków unijnych i własnych Gminy Tomaszów Mazowiecki. Po zakończeniu projektu tym majątkiem zarządzać będzie spółka miejska – Zakład Gospodarki Wodno-Kanalizacyjnej, który będzie operatorem całej sieci. Szacujemy, że będzie to kwota ponad 20 mln zł.

Najnowszy przykład dobrej współpracy to porozumienie podpisane przez Starostę, Prezydenta i Wójta dotyczące wspólnej przebudowy dróg powiatowych w okolicach Zalewu Sulejowskiego oraz budowy ścieżki pieszo-rowerowej w tych rejonach, co dobrze rokuje na przyszłość.

DOKOŃCZENIE NA STR 7

Złote i diamentowe gody w gminie Tomaszów Mazowiecki

20 października w niezwykle uroczystej oprawie pary małżeńskie z Gminy Tomaszów Mazowiecki świętowało jubileusz 50 i 60-lecia pożycia małżeńskiego. W tym wyjątkowym wydarzeniu małżonkom towarzyszyły rodziny, Wójt Franciszek Szmigiel i Przewodnicząca Rady Gminy Krystyna Pierścińska. Świętowanie rozpoczęło się uroczystą Mszą Św. w sanktuarium Św. Anny w Smardzewicach, odprawioną przez proboszcza o. Marka Zienkiewicza. W trakcie mszy małżonkowie odnowili swoje ślubne przyrzeczenia i otrzymali okolicznościowe pamiątki. Druga część obchodów odbyła się w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Smardzewicach.

Uroczystość, którą poprowadziła Alicja Węgrzynowska rozpoczęła się występem słowno muzycznym w wykonaniu młodzieży szkolnej przygotowanej przez nauczycielki Annę Justyną i Jolantę Fituch. Przybyłych na uroczystość jubilatów i gości powitał wójt, który skierował do Jubilatów słowa wyrażające uznanie oraz szacunek. Następnie Wójt Franciszek Szmigiel w imieniu Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w towarzystwie Przewodniczącej Rady Gminy Krystyny Pierścińskiej wręczył jubilatom obchodzącym złote gody medale za długoletnie pożycie małżeńskie. Po oficjalnej części uroczystości wszyscy zebrani zostali zaproszeni przez dyrektora szkoły Walde-

mara Fijałkowskiego na poczęstunek.

Małżeństwa, które obchodziły jubileusz 50-lecia zawarcia związku małżeńskiego:

Alicja i Adam Wilczkowie, Teresa i Tadeusz Wyszkwoscy, Leonarda i Jan Karkochowie, Krystyna i Jerzy Głachtijewscy, Krystyna i Ryszard Gobisowie, Teresa i Stefan Twardowscy, Zofia i Alfred Wizerowie, Stanisława i Zygmunt Plichtowie, Krystyna i Andrzej Baranowie, Zofia i Zygmunt Wojtaszkowie, Barbara i Czesław Darochowie.

Małżeństwa które obchodziły 60-lecie zawarcia związku małżeńskiego: Anna i Antoni Sidwowie, Celina i Zdzisław Przybyszowie

DOKOŃCZENIE ZE STR. 6

Na zakończenie chciałem podziękować poprzednim władzom miasta za zawarte porozumienia i umowę partnerstwa na rzecz rozwoju Obszaru Funkcjonalnego „Dolina Pilicy”, natomiast obecnym władzom za kontynuację i nowe inicjatywy, umożliwiające dobrą współpracę na przyszłość.

Przy inwestycyjnych projektach do wyobraźni najlepiej przemawiają liczby, dlatego przytoczę jedną. Porozumienie sprzed kilku lat dotyczące budowy kanalizacji i modernizacji oczyszczalni – po zakończeniu inwestycji – pozwoli na pozyskanie środków z unii europejskiej w wysokości ok. 130 mln zł.

Wracając do rankingów, to są one ważne w polityce, zawodach sportowych, natomiast w działalności samorządowej najważniejsze są odczucia i warunki życia naszych mieszkańców – i tego się trzymamy.

**Wójt Gminy Tomaszów Mazowiecki
FRANCISZEK SZMIGIEL**

Gminne obchody Narodowego Święta Niepodległości

W dniu 10 listopada 2016 r. w Smardzewicach odbyły się gminne obchody Święta Niepodległości. Wieczornicą uczciliśmy 98 rocznicę odzyskania przez Polskę wolności. Licznie zgromadziła się w sali OSP nie tylko społeczność Smar-

dzewicz, lecz także mieszkańcy gminy.

Uroczystość zaszczyliły władze Gminy Tomaszów Mazowiecki w osobach Pana Wójta Franciszka Szmigła i Pana Za-cy Wójta Sławomira Bernackiego. Obecni byli także Radni gminy z prze-

wodniczącą radą Panią Krystyną Pierścińską, proboszcz parafii pod wezwaniem Św. Anny w Smardzewicach Ojciec Marek Zienkiewicz, dyrekcja i grono pedagogiczne Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Smardzewicach, a także pracownicy Urzędu Gminy. Jak co roku obecne były Panie reprezentujące Koła Gospodyń Wiejskich, sołtysi oraz przedstawiciele zespołów ludowych.

Organizatorzy zadbali o bogaty program artystyczny, który dostarczył nam wiele wzruszeń. Wydarzenie artystyczne tego formatu nie mogło się odbyć bez występu orkiestry dętej OSP w Smardzewicach pod kierunkiem p. Wiesława Iskry. Następnie obejrzelśmy widowisko historyczno-poetyckie w wykonaniu uczniów z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego przygotowane pod kierunkiem Pań Gabrieli Bujak i Iwony Białeckiej. Zespół „Smardzewianie” zaśpiewał i zatańczył oraz wzorem lat ubiegłych poprowadził „lekcję śpiewu”. Publiczność razem z zespołem śpiewała piosenki żołnierskie. Uroczystość zakończył program „Pieśni naszych czasów” w wykonaniu Pana Łukasza Nowaka, założyciela i wokalisty grupy Caryna, któremu towarzyszył na akordeonie Pan Marcin Snokowski. Jak co roku nasza uroczystość była zarówno wzniosła, jak i radosna.

Gmina Tomaszów Mazowiecki na rejonowych obchodach 150-lecia KGW na Ziemiach Polskich

1 października 2016 r. w Białaczowie odbyły się Rejonowe obchody jubileuszu z okazji „150-lecia istnienia Kół Gospodyń Wiejskich”, których organizatorem był Rejonowy Związek Rolników, Kólek i Organizacji Rolniczych w Piotrkowie Tryb. oraz Rejonowa Rada Kół Gospodyń Wiejskich w Piotrkowie Tryb. W jubileuszu uczestniczyły członkinie KGW z trzech powiatów: piotrkowskiego, opoczyńskiego i tomaszowskiego. Gminę Tomaszów Mazowiecki reprezentowały przedstawicielki wszystkich Kół Gospodyń Wiejskich z terenu gminy, inspektor ds. kultury Maria Robak oraz zespół „Sami Swoi” z Twardej. Uroczystość roz-

poczęła się Mszą Św. po której barwny korowód przeszedł na stadion sportowy, gdzie odbyła się część oficjalna. Jubileusz był okazją do wręczenia medali „Order Serca Matkom Wsi” dla zasłużonych członkiń KGW, jako symbol uznania dla Matek oraz za aktywność społeczną w środowisku wiejskim. Medal z rąk Marszałka Województwa Łódzkiego, Przewodniczącego Sejmiku Województwa Łódzkiego oraz Przewodniczącego RZR-KiOR w Piotrkowie Trybunalskim otrzymały przedstawicielki trzech powiatów, wśród których znalazły się panie z gminy Tomaszów Mazowiecki: Jadwiga Bolarczyk z Ciebłowic Dużych, Stanisława

Milczarek z Zaborowa Pierwszego, Helena Plichta ze Smardzewic oraz Helena Wrona z Wiaderna. Uroczystość uświetniły występy zespołów ludowych między innymi zespołu „Sami Swoi” z Twardej.

W dniach 14 listopada i 5 grudnia 2016 r. biblioteka w Twardej była organizatorem warsztatów przeprowadzonych przez Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Tomaszowie Mazowieckim. Tematem przewodnim warsztatów był: „savoir-vivre” i „Stroiki bożonarodzeniowe”. Spotkanie cieszyło się dużą frekwencją. Na spotkanie przybyły panie, młodzież i dzieci. Każdy miał możliwość wykonania swojego stroika świątecznego i zapoznania się z dekoracją stołów na święta. Spotkania minęły w bardzo miłej świątecznej już atmosferze. Na zakończenie wszyscy przy herbatce mieli możliwość wymienienia się swoimi zdobytymi doświadczeniami.

Warsztaty w bibliotece w Twardej

XI Powiatowe Święto Ziemniaka

1 października w jesienne popołudnie w Brzustowie w gminie Inowłódz odbyło się XI Powiatowe Święto Ziemniaka. Oficjalnego otwarcia i powitania gości dokonał Wójt Gminy Bogdan Kącki. Następnie odbyły się zmagania konkursowe Kół Gospodyń Wiejskich z terenu powiatu tomaszowskiego na najlepszą reklamę ziemniaka. W tej rywalizacji zwyciężyła 10 Kół Gospodyń Wiejskich.

I miejsce zdobyła reprezentacja gminy Inowłódz zaś Panie z Koła Gospodyń Wiejskich z Wąwala reprezentujące naszą gminę zdobyły II miejsce. Każdy chętny mógł spróbować swoich sił w konkursie rzutu gumofilcem na odległość. Jak co roku imprezie towarzyszyły występy zespołów ludowych oraz degustacja potraw z ziemniaka. Biesiada trwała do późnych godzin wieczornych.

W dniu 18 października mieszkańcy Sługocic świętowali Dzień Seniora. Spotkanie, które przygotował Sołtys Czesław Pawelec wraz z p. Barbarą Walasik, było znakomitą okazją do spotkania się i spędzenia mile czasu. Uroczystość rozpoczęła sołtys od powitania zaproszonych gości, wśród których byli: Wiceprzewodnicząca Rady Gminy Maria Nowak, inspektor ds. kultury i promocji Maria Robak i dyrektor szkoły w Brzustowie Iwona Gabryszewska. Część artystyczną poprowadziła p. Barbara Walasik, która z paniami Haliną Szmigiel i Haliną Ziębą w humorystyczny sposób przedstawiły życie seniora. Atrakcją wieczoru był występ zespołu ludowego „Brzustowianie”, który swoim śpiewem i muzyką wprowadził zgromadzonych w radosny nastrój. Wieczór wszystkim upłynął w bardzo miłej radosnej atmosferze.

Dzień Seniora w Sługocicach

Smardzewianie na jubileuszu Raduńskich Słowików

Dnia 10 listopada 2016 r. zespół „Smardzewianie” w ramach promocji gminy wyjechał na Białoruś do Radunia, aby uczcić jubileusz 25-lecia Raduńskich Słowików. Był to już kolejny wyjazd zespołu do zaprzyjaźnionego ze Smardzewicami Zespołu. Wymiana współpracy między Smardzewicami a Raduniem nawiązana w roku 2010 trwa do dziś. 11 listopada mimo wczesnej pory i mroźnej pogody Smardzewianie zostali ciepło przywitani przez młodzież i dyrekcję szkoły w Raduniu. Obchody jubileuszowe rozpo-

częły się mszą świętą w kościele w Raduniu. Dalsza część uroczystości odbyła się na scenie Miejskiego Domu Kultury, gdzie wystąpili; kapela i zespół „Raduńskie Słowiki”, zespół „Zaranica” i „Smardzewianie”. Występ jubilatów zachwyił wszystkich. Należy nadmienić, że przez 6 lat zespół bardzo się rozwinął – posiada 3 grupy taneczne łącznie 60 dzieci a, w swoim repertuarze także tańce opoczyńskie. Na widowni MDK zasiedli zaproszeni goście i mieszkańcy. Wśród nich pani Violetta Sobierańska Konsul Rzeczpo-

spolitej Polskiej w Grodnie, Mer Andrzej Szymkiewicz, władze świeckie i kościelne. Ze sceny w stronę jubilatów popłynęły życzenia min. od władz Gminy Tomaszów Mazowiecki były kwiaty, upominki i lzy wzruszenia. Wspólnie też uczciliśmy święto odzyskania przez Polskę Niepodległości. W sobotę 12 listopada wraz z przyjaciółmi z Radunia udaliśmy się na wycieczkę do Grodna. Duże też zainteresowanie wzbudziło zwiedzanie Polskiej Szkoły. Smardzewianie z serca dziękują za pomoc w zorganizowaniu wyjazdu i miłe przeżycia przedstawicielom Gminy na czele z wójtem Franciszkiem Szmi-głem oraz pani Galinie Ganiewicz i Franciszce Gabis – założycielce i kierownicze zespołu niezmiennie od 25 lat!

Spektakle profilaktyczne w świetlicach wiejskich

W ramach realizacji programów profilaktycznych w świetlicach wiejskich działających na terenie gminy w miejscowościach: Łazisko, Kwiatkówka, Komorów odbyły się spektakle profilaktyczne przygotowane przez pracowników świetlic oraz dzieci i młodzież uczęszczające do świetlic. Aktorzy swoje

role odegrali znakomicie. Celem spektakli było ukazanie zagrożeń płynących z zażywania niedozwolonych środków odurzających i alkoholu. Przedstawienia cieszyły się dużą frekwencją oglądających. Każdy z uczestników spotkania wyniósł coś pozytywnego. Była też lekka zaduma.

XVI Powiatowy Konkurs Darcia Pierza

XVI Powiatowy Konkurs Darcia Pierza odbył się w dniu 18 listopada 2016 r. w Gminnej Hali Sportowej w Rzeczy. Gminę Tomaszów Mazowiecki w Konkursie reprezentowały Panie z Kół Gospodyń Wiejskich z Kwiatkówki, Łągiewnik i Świńska. Udział w konkursie wzięły przewodniczące tych kół panie: Janina Tomanek, Zofia Karp i Emilia Chmielewska. Gminie Tomaszów Mazowiecki kibicowała Maria Robak inspektor ds. kultury i promocji oraz koleżanki z KGW. Podczas konkursu czas umilały występy zespołów ludowych. Panie z

darciem pierza poradziły sobie znakomicie i zajęły zaszczytne drugie miejsce. Po ogłoszeniu werdyktu wszyscy uczestnicy otrzymali dyplomy i nagrody za

udział w konkursie. Ze zdartego pierza zostanie uszyta poducha, którą otrzyma pierwszy nowo narodzony mieszkaniec gminy Rzeczyca w 2017 r.

Uczniowie ze Smardzewic wiedzą – „Pomaganie wzmacnia”

Rok 2016/2017 został ogłoszony rokiem wolontariatu. Świetnie w tę ideę wpisują się działania Szkolnego Klubu Wolontariatu ze Smardzewic. Powstał w 2007 r i tylko z krótką przerwą wspiera najbardziej potrzebujących. Jego opiekunem jest wicedyrektor szkoły – p. Katarzyna Wosińska, która z wolontariuszami podejmuje wiele społecznych inicjatyw. W tym roku wolontariusze mają już za sobą akcję „Ocalić od zapomnienia”, polegającą na sprzątnięciu zaniedbanych, zapomnianych mogił oraz akcję „Schronisko uczuć” – wspierającą schronisko dla bezdomnych zwierząt. Włączyli się także w obchody „Dnia życzliwości i uśmiechu”, a aktualnie organizują zbiórki żywności i środków czystości dla potrzebującej rodziny w ramach „Szlachetnej paczki”

Jest to kolejny dowód na to, że dzisiejsza młodzież potrafi być bezinteresowna i życzliwa. Kolejne akcje i działania wolontariuszy można śledzić na blogu: <http://wolontariatsmardzewice.blogspot.com/>

Zespół „Kalina” na Przeglądzie Piosenki Biesiadnej

Zespół „Kalina” z Wąwału w dniu 29 września uczestniczył w XI Ogólnopolskim Przeglądzie Piosenki Biesiadnej w Kozienicach. Imprezę zorganizowało Stowarzyszenie Kobiet Ziemi Kozienickiej oraz Klub Seniora „Relaks”. Celem przeglądu była integracja artystów ama-

torów. W przeglądzie uczestniczyło 26 zespołów biesiadnych z całego kraju. Za swoją prezentację Zespół „Kalina” otrzymał jako wyróżnienie statuetkę i pamiątkowy dyplom. Był to pierwszy występ zespołu na tak dużej imprezie o zasięgu ogólnopolskim.

Daj się zaskoczyć

Dnia 4 października uczniowie klas gimnazjalnych ZS w Wiadernie pojechali na wycieczkę do Parku Trampolin Saltos w Łodzi. Wycieczka zorganizowana została z okazji Dnia Chłopa. Celem wycieczki było wyrabianie nawyku aktywnego spędzania czasu wolnego oraz rozwijanie zainteresowania sportem. W Saltosie czekało wiele atrakcji: 1000 mkw hali zaaranżowano tak, żeby znalazły się tam trampoliny z koszami, basen z gąbkami, rampy i batuty sportowe. Największą atrakcją była strefa parkour. Drugiej takiej nie ma w całej Europie. Rozrywka dla każdego! Na swoją kolej można było poczekać m.in. na wygodnych leżakach. Po przeprowadzonej rozgrzewce można było z rado-

ścią skakać na trampolinach na różne sposoby. Największym zainteresowaniem cieszyły się skoki do dołu z gąbkami oraz

rzuty do kosza po odbiciu z trampoliny. Wycieczka należała do udanych i dostarczyła uczestnikom wielu emocji.

Wiarygodna szkoła

Od września 2016 r. Zespół Szkół w Zawadzie uczestniczył w Ogólnopolskim Programie Wiarygodna Szkoła. Po spełnieniu wszystkich wymaganych kryteriów w obszarze edukacyjnym, działań na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa w szkole oraz dbałości o bazę szkoły i infrastrukturę sportową, komitet programowy przyznał Szkole Podstawowej i Gimnazjum im. Jana Pawła II w Zawadzie prestiżowe wyróżnienie jakim jest

Certyfikat Wiarygodności. Jest to czytelna deklaracja respektowania przez szkołę odpowiednich standardów w zakresie edukacji, wychowania i bezpieczeństwa. Tym samym zostaje potwierdzone, że szkoła jest zarządzana skutecznie i na wysokim poziomie. Legitymowanie się znakiem firmowym Wiarygodnej Firmy w kategorii Szkoła jest skutecznym narzędziem budowania prestiżu placówki zarówno w regionie jak i w Polsce.

Uczestnictwo w elitarnej grupie Wiarygodnych Szkół wyróżnia szkołę jako godną zaufania i działającą na właściwym poziomie.

Święto Sztandaru

14 października br. w Zespole Szkół w Zawadzie uczniowie klas pierwszych gimnazjum złożyli ślubowanie na sztandar szkoły. Nie bez znaczenia wybrano ten dzień. Warto wspomnieć, że w październiku 11 lat temu nasza szkoła przyjęła sztandar ufundowany przez miejscowe społeczeństwo. Od tego czasu ślubowanie pierwszoklasistów nierozdzielnie łączy się ze Świętem Sztandaru. Tegoroczna uroczystość rozpoczęła się na placu apelowym, gdzie odśpiewano hymn Polski i wciągnięto flagę państwową i papieską na maszty. Następnie uczennica klasy III gimnazjum – Justyna Bąk przy-

pomniała zebranych historią i symboliką sztandaru. Dalsza część uroczystości miała miejsce na sali gimnastycznej. Przy udziale wielu przybyłych na tę okoliczność gości wprowadzono sztandar, odczytano tekst przysięgi, a głośnie chóralne Ślubujemy! rozeszło się dźwięcznym echem po murach szkoły. Po oficjalnym przemówieniu pani dyrektor Ewy Szymczyk, nadszedł moment zaprezentowania umiejętności aktorskich świeżo upieczonych gimnazjalistów. Przygotowywana już od września część artystyczna o tematyce dobrego wychowania na pewno będzie procentować w przyszłości.

Dzień Edukacji Narodowej

Jak co roku, 14 października, w Zespole Szkół w Zawadzie obchodzony był Dzień Edukacji Narodowej. Z tej okazji Samorząd Uczniowski przygotował uroczystą akademię na wzór Amerykańskiej Akademii Filmowej dokonując wręczenia „Zawadzkich Oscarów” w postaci Papieskich Kremówek. Jak na galę przystało, przy dźwiękach podniosłej muzyki, w atmosferze fleszy, wyróżnieni pracownicy szkoły dumnie przemierzali po czerwonym dywanie w stronę konferansjerów po odbiór wspomnianych „Oskarów”. Nagrody przyznawane były w wielu śmiesznie brzmiących kategoriach, co wprowadzało widownię w niesamowite okrzyki radości. Najwięcej uciechy przyniosły kategorie: „Struś pędziwiatr”, „Szkolny Pudzian”, „Strażnik Teksasu”

czy „Wróżki Pełne Brzuszki”. Poza słodkimi nagrodami i własnoręcznie przez uczniów zrobionymi laurkami, wszyst-

kim pracownikom dedykowano utwory muzyczne, których wykonania podjęli się najlepsi szkolni wokaliści, ale jak zawsze, najbardziej gromkimi brawami dziękowano najmłodszym. Gala rozdania „Zawadzkich Oscarów” przeszła do historii!

Policyjna Akademia bezpieczeństwa

26 października uczniowie klasy drugiej, Lena Fangrat i Mikołaj Wojtaszek, wzięli udział w konkursie „Policyjna Akademia Bezpieczeństwa” zorganizowanym przez KW Policji w Łodzi. Uczniowie reprezentujący Szkołę Podstawową im. św. Huberta w Komorowie pomyślnie przeszli etap sprawno-

ściowy oraz test z wiedzy o bezpieczeństwie. Udział w konkursie pozwolił im poczuć smak sukcesu i sprawdzić posiadane umiejętności w konfrontacji z rówieśnikami z innych szkół. Wspaniałe nagrody wzmocniły miłe wrażenia z rywalizacji intelektualnej i sportowej.

Ślubowanie uczniów z Komorowa

Dzień 8 listopada 2016r. zaznaczył się w życiu naszej szkoły szczególnymi wydarzeniami. Uczniowie klasy I Szkoły Podstawowej oraz młodzież klasy I Gimnazjum w obecności uczniów obu Szkół, Pani Dyrektor Iwony Woskowicz, Wójta Gminy Tomaszów Mazowiecki Franciszka Szmigła, księdza z parafii św. Jadwigi, przedstawiciela Koła Łowieckiego Sylwestra Kopacza, nauczycieli i rodziców złożyli akty Ślubowania. Wyjątkowe dla młodszych pierwszaków było Pasowanie na Ucznia dokonane przez panią dyrektora, otrzymanie dyplomów od wychowawcy i drobnych prezentów od przed-

stawiciela Rady Rodziców. Ceremonię dopełnił program artystyczny w wykonaniu młodszych pierwszaków nacechowa-

ny treściami obyczajowości szkolnej i patriotycznej, natomiast starsze pierwszaki, podkreślając wątek poświęcony osobie patrona Szkoły – św. Huberta przedstawiły inscenizację w sali sądowej, w której zwierzęta leśne walczyły o swoje prawa.

Festiwal pieśni patriotycznej

10 listopada 2016 r. w Zespole Szkół w Komorowie odbyły się uroczystości upamiętniające dziewięćdziesiątą rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości. Uczniowie klasy szóstej pod opieką pana Dominika Kozara zorganizowali Festiwal Pieśni Patriotycznej. Zadaniem uczniów

z każdej klasy było wykonanie wcześniej wylosowanej pieśni patriotycznej. Ponadto uczniowie przygotowali różne rekwizyty związane z historią naszego kraju. Jury wysoko oceniło poziom konkursu. Pierwsze miejsce przyznano klasie czwartej, która zaprezentowała utwór pt. „Przybyli ułani!”

Gminne teatralia

Dnia 30.11.2016 r. w świetlicy, w Komorowie, odbył się I Gminny Przegląd Młodzieżowych Teatrzyków Profilaktycznych. Do przeglądu przystąpiły szkoły: Zespół Szkół w Komorowie, Zespół Szkół w Wiadernie, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Smardzewicach. Nagrodę główną i puchar zwycięzcy, ufundowany przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tomaszowie Mazowieckim otrzymała grupa teatralna z Zespołu Szkół w Wiadernie. Pozostałe grupy otrzymały wyróżnienia. Były też nagrody dla najlepszych kreacji aktorskich, które otrzymali: Alicja Goździk – Zespół Szkół w Komorowie, Oliwia Golewska – Zespół Szkolno-Przedszkolny

w Smardzewicach. Wszyscy uczestnicy Przeglądu otrzymali upominki, a każda ze szkół prezent, który posłuży uczniom i szkole przez kolejne lata. Organizatorem i pomysłodawcą I Gminnego

Przeglądu Młodzieżowych Teatrzyków Profilaktycznych była nauczycielka Zespołu Szkół w Komorowie – p. Grażyna Dąbrowska przy współudziale pedagoga szkolnego p. Haliny Mierzwy.

X Gminny Konkurs z Okazji Święta Pluszowego Misia

25 listopada w Szkole Podstawowej w Chorzęcinie odbył się jubileuszowy – X Gminny Konkurs z Okazji Święta Pluszowego Misia. Przedszkolaki z gminnych placówek rywalizowały w konkursie recytatorskim w dwóch kategoriach wiekowych 5 i 6 latki oraz w konkursie plastycznym. Dodatkowo, z okazji jubileuszu, ogłoszony został konkurs na logo

gminnego święta, w którym wzięli udział uczniowie klas IV–VI. Zwycięski projekt został wykonany przez Zuzannę Szczecińską uczennicę klasy V Zespołu Szkół w Komorowie i stał się znakiem rozpoznawczym święta.

Wszyscy uczestnicy konkursu otrzymali nagrody i dyplomy oraz pamiątkowe kubeczki z logo gminnego święta.

Zwycięzcami w poszczególnych kategoriach zostali:

- Konkurs recytatorski – 5 latki: I miejsce: Mikołaj Trojak – PP Wąwał, II miejsce: Błażej Grzywacz – ZSP Smardzewice, III miejsce: Adrianna Szymańska – ZS Komorów
- Wyróżnienia : Mateusz Podskok – ZS Wiaderno, Lena Mazurek SP Chorzęcin
- Konkurs recytatorski – 6 latki: I miejsce: Julia Wojciechowska – SP w Chorzęcinie, II miejsce: Wojciech Borowski – ZSP Smardzewice, III miejsce: Maja Poborska – ZS Wiaderno
- Wyróżnienia – Weronika Stańczyk PP Wąwał, Sebastian Podlasek ZS Komorów
- Konkurs plastyczny: I miejsce Wiktoria Worach – SP w Chorzęcinie, II miejsce: Igor Kacperk, PP Wąwał, III miejsce: Michał Gołaszewski – ZS Komorów
- Wyróżnienia: Zuzanna Krężlik – ZS Wiaderno, Maryla Oleksik – ZSP Smardzewice.

Swoją obecnością na konkursie zaszczytili organizatorów: Pan Sławomir Piotrowski – Kierownik ZEAS, Pani Krystyna Pierścińska – Przewodnicząca Rady Gminy oraz Pani Anna Gawarżyńska Przewodnicząca Komisji Oświaty, Kultury, Sportu, Zdrowia i Spraw Społecznych. W jury zasiadli przedstawiciele placówek biorących udział w konkursie oraz ww. goście.

Belfer roku

Jaki powinien być idealny nauczyciel? Odpowiedź na to pytanie znają chyba jedynie uczniowie. Problemem jest jednak to, gdy każdy uczeń wymienia inne cechy, jakimi powinien charakteryzować się idealny belfer. Rzadko zdarza się, żeby grupa uczniów miała jednoznacznie dobre zdanie w kwestii któregośkolwiek uczącego ich pedagoga. W naszej szkole jednak zdarzyło się coś takiego. Uczniowie raz jeszcze pokazali, że potrafią zmobilizować swoje siły i być jednomyślnymi, gdy chodzi o osiągnięcie wspólnego celu. Takim celem stało się dla nich udowodnienie mieszkańcom powiatu tomaszowskiego, że w Zespole Szkół w Komorowie pracuje najfajniejszy nauczyciel – pani Małgorzata Ksynt. Wszyscy trzymaliśmy kciuki za panią Małgosię, oddawaliśmy głosy poprzez wysyłanie sms-ów oraz głosowanie na portalach spo-

łecznościowych. W dniu 14.10.2016 pani redaktor z Dziennika Łódzkiego – P. Beata Dobrzyńska przekazała Pani Małgorzacie Ksynt swoje gratulacje i wręczyła dyplom za zajęcie II miejsca w plebiscycie na NAJFAJNIEJSZEGO

NAUCZYCIELA POWIATU TOMASZOWSKIEGO organizowanym przez „Nasze Miasto” i tygodnik „7”. Serdecznie dziękujemy za zaangażowanie wszystkim rodzicom, uczniom oraz przyjacielom szkoły.

Niska emisja – palący problem

„Niska emisja – palący problem” – pod takim hasłem w czwartek 17 listopada 2016 r. odbył się w Smardzewicach happening, zorganizowany przez uczniów i nauczycieli Zespołu Szkolno-Przedшкоlnego w Smardzewicach. Uczniowie

pod opieką nauczycieli przeszli ulicami swojej miejscowości z transparentami, głosząc hasła i rozdając ulotki nawołujące do zaniechania spalania odpadów w przydomowych piecach. Happening był jednym z działań organizowanych

w ramach realizacji programu „Weź oddech” którego inicjatorem jest Centrum Edukacji Obywatelskiej. W ramach tego programu uczniowie między innymi uczestniczyli w lekcjach dotyczących problemu niskiej emisji, przeprowadzali doświadczenia w terenie sprawdzające stan czystości powietrza w swojej okolicy, przeprowadzali diagnozę dotyczącą świadomości mieszkańców Smardzewic w zakresie wpływu niskiej emisji na dobrobyt w miejscowości. Zdobytą podczas realizowanych działań wiedzę, uczniowie mogli podzielić się z rodzicami uczniów podczas szkolnych zebrań.

W bieżącym roku Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) opublikowała raport, z którego wynika, że 33 z 50 europejskich miast o najbardziej zanieczyszczonym powietrzu to miasta polskie. Każdego dnia wdychamy ok. 16 kg powietrza, które wywiera szkodliwy wpływ na nasze zdrowie i życie! Mamy więc nadzieję, że działania uczniów w zakresie przeciwdziałania niskiej emisji, przyczynią się do polepszenia choć w niewielkim zakresie stanu powietrza w miejscowościach w których mieszkamy.

W Smardzewicach innowacyjnie i bezpiecznie

W dniu 1.12.2016r. w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Smardzewicach odbyło się spotkanie w ramach projektu innowacyjnego „Bezpiecznie tam i z powrotem”. Założeniem programu jest edukacja w zakresie bezpieczeństwa w ruchu drogowym, a jego beneficjentami są uczniowie klas gimnazjalnych oraz klas I–III szkoły podstawowej.

Gośćmi specjalnymi byli: z-ca Wójta Gminy Tomaszów Mazowiecki – p. Sławomir Bernacki, policjanci z Komendy Powiatowej Policji w Tomaszowie Mazowieckim na czele z Komendantem – insp. Szymonem Hermanem, Michał Kędziora – koordynator ds. BRD z Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Piotrkowie Tryb. oraz dziadkowie dzieci z klas

I–III szkoły podstawowej. Spotkanie poprowadziły autorki programu: Katarzyna Wosińska i Iwona Białecka. Na początek goście obejrżeli przedstawienie „Znaki odbłaskowe”, które przygotowali najmłodsi uczniowie pod kierunkiem p. Ewy Dąbrowskiej. Kolejnym punktem był pokaz mody. Gimnazjaliści zaprezentowali się we własnoręcznie zaprojektowanych strojach, pod hasłem odbłaskowej mody użytkowej. Pokaz przygotowała i nadzorowała p. Magdalena Ślifierska. Maluchy zaś zaprezentowały własnoręcznie zaprojektowane odbłaski. Uczniowie klasy I gimnazjum zaprezentowali spot pod hasłem „Wy dbacie o nas, my zadamy o Was”. Dzieci zachwyliło hasło spotu „Nie rób łaski, noś odbłaski”. Autorzy: Jan

Głuźniewicz, Krzysztof Kubacki i Kacper Wosinek zostali nagrodzeni brawami i nagrodami specjalnymi przygotowanymi przez WORD. W ramach podziękowania dla policji dzieci wykonały piosenkę „Halo, panie policjancie”. Test wiedzy poprowadzony przez policjantkę okazał się dla dzieci prosty, a ich wiedza imponująca, dlatego wszystkie zostały udekorowane przez Komendanta specjalnymi odbłaskowymi orderami i nagrodzone kamizelkami odbłaskowymi. Spotkanie wywołało wiele uśmiechów, ale spowodowało też chwilę refleksji: „kochaj życie noś odbłaski”, „nie żyjesz tylko dla siebie” itp. Wszyscy goście wychodząc dziękowali za wspólnie spędzony czas i mądrą zabawę. Kolejne spotkanie – już wkrótce.

Współpraca międzynarodowa w Smardzewicach

Od kilku lat szkoła w Smardzewicach jest aktywna na arenie międzynarodowej. Dzięki europejskim projektom i współpracy międzyszkolnej uczniowie mają możliwość i szansę pogłębiać swoją wiedzę, zdobywać nowe doświadczenia, a także rozwijać językowe umiejętności. Smardzewicka szkoła może pochwalić się udziałem w wielu projektach europejskich.

Za wspaniałą pracę w ostatnim z nich pt. „W objęciach Europy” otrzymała Europejską Odznakę Jakości eTwinning. Oznacza to, że praca uczniów i nauczycieli została oceniona jako reprezentująca najwyższy europejski poziom. Projekt zostanie pokazany w specjalnym miejscu na Europejskim Portalu: www.etwinning.net. Ciężka, systematyczna praca, zaan-

gażowanie i duch zespołowy sprawiły, że projekt miał wpływ na wszystkich uczestników i na każdą społeczność szkolną tak bardzo, że wielu koordynatorów i uczniów wyraziło chęć ponownej współpracy. Nie skończyło się na zapewnieniach. Uczniowie zaprzyjaźnionej irlandzkiej szkoły odwiedzili Smardzewice w ramach partnerskiej wymiany już w październiku. Międzynarodowa grupa młodzieży wzięła udział w licznych zajęciach sportowych. Bawiła się w parku linowym i zwiedzała Centralny Ośrodek Sportu w Spale, rywalizowała na kregielni, basenie czy ścianie wspinaczkowej. Towarzyski mecz piłki nożnej zakończył się porażką polskiej drużyny, za to Irlandczycy pokonani zostali w grze w piłkę siatkową. Deszczowa pogoda nie przeszkodziła gościom w rowerowej wyprawie do bunkrów w Konewce. A wycieczka do Łodzi pozwoliła wszystkim poznać bliżej nasze dziedzictwo kulturowe i tajniki sztuki filmowej.

W maju przyszłego roku uczniowie szkoły w Smardzewicach i w Komorowie odwiedzą swoich irlandzkich przyjaciół. Taka współpraca przyczynia się do wzrostu tolerancji i zrozumienia dla siebie, a to niezwykle ważne w dzisiejszych czasach.

Uroczyste Akademie w ZS w Wiadernie

Dnia 14.10.2016 w ZS w Wiadernie odbyła się uroczysta Akademia z okazji Dnia Edukacji Narodowej. Samorząd Szkolny przygotował humorystyczne przedstawienie oraz wiele ciekawych wierszy i piosenek, a także koncert na skrzypcach uczninicy z kl. IV.

Po przedstawieniu pan dyrektor A. Świech wręczył Nagrody Dyrektora wy-

różnionym nauczycielom i pracownikom obsługi i administracji oraz złożył życzenia i podziękowania za ich pracę. Drugą część dnia stanowiło Ślubowanie i Pasowanie uczniów klasy pierwszej SP. Klasa pod kierunkiem wychowawczynie przygotowała część artystyczną, aby zaprezentować swoje umiejętności i zdolności przed licznie zgromadzoną publicznością. Pier-

szaki złożyły przysięgę i zostały uroczystie pasowane na uczniów. Następnie odbyła się także uroczystość Ślubowania uczniów klasy I Gimnazjum. Przewodnicząca SU przypominała o pilnej nauce i o tym, by swoim zachowaniem i nauką uczniowie klasy pierwszej przynosili chwałę i chlubę szkole. Wszystkie uroczystości przebiegały w miłej i radosnej atmosferze.

XI Ekologiczny Rajd „Barbórka w Kleszczowie”

W dniach 2–3 grudnia br. uczniowie Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Komorowie uczestniczyli w XI Ekologicznym Rajdzie „Barbórka” w Kleszczowie. Opiekę nad uczniami sprawowała Agnieszka Smejda. Był to rajd zorganizowany przez Szkolne Koło PTSM przy Szkole Podstawowej w Kleszczowie. Tak jak w poprzednich edycjach główne cele kleszczowskiego rajdu to zainteresowanie uczestników tematyką ekologiczną i regionalną oraz pokazanie kleszczowskiego krajobrazu, który za sprawą odkrywkowej kopalni węgla został silnie przekształcony. Na pochwałę zasługuje fakt, iż organizatorzy zadbałi o liczne atrakcje, m.in. uczniowie wzięli udział w rozmaitych ciekawych konkursach, grze terenowej oraz

ognisku i zajęciach na basenie, zdobywając nagrody: Karolina Szewczyk – II m-ce w Konkursie Wiedzy o PTSM, Jagoda Po-

czątek – III m-ce w Konkursie Plastycznym oraz Malwina Kujawska – IV m-ce w Konkursie Wiedzy o Gminie Kleszczów.

Podsumowanie projektu edukacyjnego – William Szekspir niezapomniany i ponadczasowy

Rok 2016 to Światowy Rok Szekspira, w związku z tym uczniowie klasy III gimnazjum ZS w Wiadernie pod opieką

wychowawczynie K. Kowalskiej aktywnie włączyli się w obchody 400-setnej rocznicy śmierci wielkiego dramatur-

ga. W ramach rozpowszechniania czytelnictwa współpracowali także z p. E. Laskowską, która jest koordynatorem projektu czytelniczego. Uczniowie wzięli udział w projekcie edukacyjnym pt. William Szekspir niezapomniany i ponadczasowy, którego celem było przybliżenie sylwetki twórcy i zachęcenie młodych ludzi do czytania literatury klasycznej. 17.11.2016 roku zaprezentowali wyniki swojej kilkumiesięcznej pracy: gazetkę szkolną, prezentację multimedialną i spektakl pt. „Romeo i Julia XXI wieku”. W przedstawieniu łączyły się elementy literatury klasycznej z językiem współczesnym. Główny wątek dotyczył ponadczasowego uczucia – miłości. Na pamiątkę realizacji przedsięwzięcia uczniowie przekazali na ręce pani Dyrektor własnoręcznie wykonany kalendarz na rok szkolny 2016/2017 z wybranymi sentencjami Williama Szekspira. Kolejny raz okazało się, że pomysł, chęci, zaangażowanie oraz kreatywna praca gwarantują osiągnięcie sukcesu.

Dobrze, że to tylko ćwiczenia!

Dnia 16 września o godz. 9.45 w Zespole Szkół w Zawadzie rozległ się nagle głośny, charakterystyczny sygnał dźwiękowy. To alarm wzywający wszystkich do opuszczenia budynku. Rozpoczęto ewakuację. Nauczyciele, uczniowie i pracownicy administracji zachowując środki bezpieczeństwa, szybko, sprawnie i bez paniki opuścili budynek szkoły udając się do punktu zbiórki. Po chwili na sygnale na teren szkoły zjechał bojowy wóz strażacki. Panowie z Państwowej Straży Pożarnej z Tomaszowa Maz. zajęli się lokalizowaniem i opanowaniem źródła ognia. Alarm został odwołany. Wszystko odbyło się sprawnie i zgodnie z obowiązującymi procedurami – tak powiedział pan Dariusz Polański – Dowódca Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej. Ponadto wyjaśnił zebranym, że celem ćwiczeń było zapoznanie i oswojenie z sytuacją zagrożenia oraz kształtowanie umiejętności odpowiedniego postępo-

wania w razie pożaru. Na koniec, by rozładować napięcie, jakie towarzyszyło uczniom podczas ewakuacji, „si-

kawkowi” zgotowali im niecodzienną atrakcję, tj. prysznic z węża strażackiego.

Wieczorek poetycki

Dnia 28 października 2016 r w ZS w Władernie odbył się wieczór poetycki „Śpieszmy się kochać...” Podczas spotkania uczniowie obejrżeli prezentację multimedialną, recytowali utwory związane z Dniem Wszystkich Świętych oraz śpiewali

przy dźwiękach gitary. Uczestnicy spotkania mogli oddać się chwilom zadumy i refleksji. Wieczorek przygotowano w ramach projektu czytelniczego realizowanego w szkole. Osoby odpowiedzialne: A. Sobierska, E. Laskowska, J. Mleczek i U. Papuga.

Światowy Dzień Tabliczki Mnożenia

30 września obchodzony jest Światowy Dzień Tabliczki Mnożenia. Celem akcji jest propagowanie zabawowej formy uczenia się matematyki i przypominania sobie tabliczki mnożenia w przyjemny, niecodzienny sposób. W br. szkolnym akcja przebiegała pod hasłem: „Młodzi sprawdzają, czy starsi tabliczkę mnożenia znają”. Zespół Szkół w Zawadziewie włączył się w tę akcję razem z prawie 3 tys. szkół z całego świata. Uczniowie zmagali się z tabliczką mnożenia indywidualnie – rozgrywając „mecz” na czas. Wybraliśmy także najaktywniejszą klasę, czyli tą, która rozwiązała poprawnie największą liczbę przykładów w ciągu całego dnia. Egzaminatorkami rozgrywek indywidualnych były matematyczki – p. I. Klag i p. J. Cielniak. Podczas przerw międzylekcyjnych uczniów egzaminowali specjalnie do tego przeszkoleni uczniowie klasy

V a. Mistrzami tabliczki mnożenia zostali; – w gimnazjum: I miejsce – Michał Cielniak, II miejsce – Katarzyna Szkuta III miejsce – Justyna Bąk; – w szkole podstawowej: I miejsce – Julia Kudlik II miejsce – Agata Szkuta, III miejsce – Błażej Wojciechowski. Najaktywniejszą klasą została klasa II gimnazjum i klasa VI b szkoły podstawowej. Zwycięzcom gratulujemy!

Wójt Gminy Tomaszów Mazowiecki

przyjmuje interesantów w każdy wtorek w godzinach od 8.00 do 12.00

DANE ADRESOWE

Urząd Gminy Tomaszów Mazowiecki
ul. Prezydenta Ignacego Mościckiego 4
97-200 Tomaszów Mazowiecki
e-mail: sekretariat@gmina.tomaszow.pl
tel. 44 724-64-09
tel. 44 724-55-73
fax. 44 723-50-33

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

ul. Prezydenta Ignacego Mościckiego 31/33
97-200 Tomaszów Mazowiecki
tel. 44 724-67-88

Gminny Zakład Komunalny

ul. Prezydenta Ignacego Mościckiego 31/33
97-200 Tomaszów Mazowiecki
tel. 44 724-70-83

Zespół Ekonomiczno Administracyjny Szkół

ul. Św. Antoniego 1
97-200 Tomaszów Mazowiecki
tel. 44 723-14-27

Gminna Biblioteka Publiczna w Smardzewicach

ul. Główna 16/18
97-213 Smardzewice
tel. 44 734-40-50

GODZINY PRACY URZĘDU I JEDNOSTEK

od poniedziałku do piątku w godz. 8.00–16.00

Kasa w Urzędzie jest czynna codziennie w godzinach 8.00–14.00, natomiast wpłaty można również dokonywać bez prowizji w oddziałach Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej w godzinach 8.15–16.30. Najbliższy oddział znajduje się nieopodal Urzędu Gminy na ul. św. Antoniego 16

Wydawca: Gmina Tomaszów Mazowiecki,
ul. Prezydenta Ignacego Mościckiego 4,
97-200 Tomaszów Mazowiecki,
tel. 44 724 55 73

Więcej informacji na stronie internetowej
www.gminatomaszowmaz.pl

Druk: AB DRUK Sp. j., Kol. Zawada,
ul. Główna 90, 97-200 Tomaszów Maz.,
tel. 44 734 00 22

HARMONOGRAM WYWOZU ODPADÓW DLA GMINY TOMASZÓW MAZOWIECKI

Szanowni mieszkańcy Gminy Tomaszów! Uprzejmie informujemy, iż w miesiącu styczeń–luty 2017 odpady z terenu gminy będą odbierane sprzed posesji od godziny 6:00 według poniższego harmonogramu:

	Cekanów, Komorów, Łazisko, Zaborów I, Zaborów II (I)	Chorzęcín, Godaszewice, Kwiatkówka, Łagiewniki, Niebrów, Świńsko, Zawada (II)	Dąbrowa, Jadwigów, Kolonía Zawada, Wiaderno (III)	Cieblówice Małe, Cieblówice Duże, Wąwał (IV)	Smardzewice*, Twarda, Sługocice, Swolszewice Małe (Borki, Iłki, Trzciniec)** (V)	Swolszewice Małe (Stara Wieś), Karolinów, Tresta (VI)
Odpady Komunalne 	09.01.2017 23.01.2017 06.02.2017 20.06.2017	10.01.2017 24.01.2017 07.02.2017 21.02.2017	11.01.2017 25.01.2017 08.02.2017 22.02.2017	12.01.2017 26.01.2017 09.02.2017 23.02.2017	13.01.2017 27.01.2017 10.02.2017 24.02.2017	14.01.2017 28.01.2017 11.02.2017 25.02.2017
Pojemnik/Worek 	02.01.2017 30.01.2017 27.02.2017	03.01.2017 31.01.2017 28.02.2017	04.01.2017 01.02.2017	05.01.2017 02.02.2017	05.01.2017* /07.01.2017** 03.02.2017	07.01.2017 04.02.2017

W przypadku pytań lub wątpliwości prosimy o kontakt pod numerem tel. 882-023-463; 795-499-873; 801 501 511; e-mail: bok@asa-pl.pl

OCHRONA LUDNOŚCI

W związku z realizacją przez Gminę ustawowego obowiązku w zakresie informowania mieszkańców o ewentualnych zagrożeniach i sposobach ochrony osobistej będziemy cyklicznie upowszechniać na łamach informatora podstawowe zasady zachowania się w sytuacjach krytycznych.

Wychodząc naprzeciw zapytaniom od mieszkańców rozpoczynamy od

rozszyfrowania sygnałów alarmowych ogłaszanych na terenie gminy podczas realizacji planowanych ćwiczeń i treningów.

TABELA SYGNAŁÓW ALARMOWYCH

Rodzaje alarmu	Sposób ogłaszania alarmów		Sposób odwoływania alarmów	
	Za pomocą syren	Przy pomocy rozgłośni radiowych, ośrodków TVP i radiofonii przewodowej	Za pomocą syren	Przy pomocy rozgłośni radiowych, ośrodków TVP i radiofonii przewodowej
Alarm o klęskach żywiołowych i zagrożeniu środowiska	Dźwięk ciągły trwający 3 minuty	Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna informująca o zagrożeniu i sposobie postępowania mieszkańców	Dźwięk ciągły trwający 3 minuty	Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna Uwaga! Uwaga! Odwołuję Alarm O Klęskach ..... dla ..... (podać nazwę miasta, terenu)
Alarm powietrzny	Dźwięk modulowany trwający 3 minuty	Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna Uwaga! Uwaga! Ogłaszam Alarm Powietrzny dla ..... (podać nazwę miasta, terenu)	Dźwięk ciągły trwający 3 minuty	Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna Uwaga! Uwaga! Odwołuję Alarm Powietrzny dla ..... (podać nazwę miasta, terenu)
Alarm o skażeniach	Dźwięki trwające 10 sekund powtarzane przez 3 minuty. Czas trwania przerwy między dźwiękami powinien wynosić 25–30 sekund	Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna Uwaga! Uwaga! Ogłaszam Alarm O Skażeniach ..... dla ..... (podać nazwę miasta, terenu)	Dźwięk ciągły trwający 3 minuty	Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna Uwaga! Uwaga! Odwołuję Alarm O Skażeniach dla ..... (podać nazwę miasta, terenu)
Uprzedzenie o zagrożeniu skażeniami	–	Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna Uwaga! Uwaga! Osoby znajdujące się na terenie ..... Okolo godz. .... min. .... może nastąpić skażenie ..... (podać rodzaj skażenia) z kierunku ..... (podać kierunek)	–	Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna Uwaga! Uwaga! Odwołuję Uprzedzenie O Zagrożeniu Skażeniami ..... (rodzaj skażenia) Dla ..... (podać nazwę miasta, terenu)